Wprowadzenie. Analiza koszykowa

Systemy Rekomendacyjne 2024/2025

Plan wykładów (wstępny)

- 1. Wprowadzenie. Analiza koszykowa
- 2. Wieloręcy bandyci
- 3. Podział użytkowników na grupy zainteresowań (segmentacja)
- 4. Rekomendacje dla portali informacyjnych
- 5. Rekomendacje dla grup użytkowników
- 6. Rekomendacje oparte o grafy wiedzy

Plan laboratoriów

- 1. Analiza koszykowa
- 2. Wieloręcy bandyci
- 3. Podział użytkowników na grupy zainteresowań (segmentacja)
- 4. Rekomendacje dla portali informacyjnych
- 5. Rekomendacje dla grup użytkowników
- 6. Rekomendacje oparte o grafy wiedzy
- 7. Konsultacje, wystawienie ocen

Oceny

- Za każde laboratorium można otrzymać 1 punkt
  - Laboratorium oceniane jest na tych samych lub następnych zajęciach
- Ocena z laboratoriów (i równocześnie ocena końcowa) wystawiana jest na podstawie sumy punktów, zgodnie ze skalą AGH

Czym są systemy rekomendacyjne?

R O J S T '97

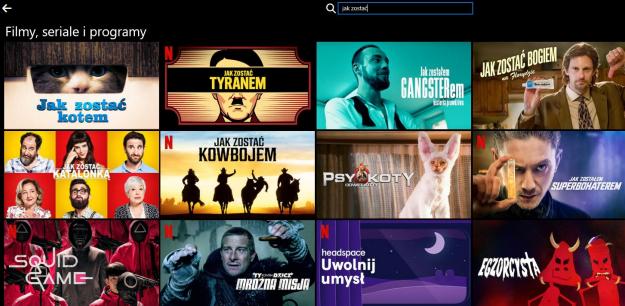
Bad

FINAL SPACE

SHERLOCK

Jak zostać gwiazdą

Jak zostać królem

Dragons' Den - jak zostać milion...

Strona główna

Anime

Dramaty

Kino niezależne

Thrillery

Filmy i seriale historyczne

Horrory

Filmy familijne i dla dzieci

Seriale

PLAYLISTA

Odkryj w tym tygodniu

Spotify • 1 polubienie • 30 utworów, 2 godz, 25 min

Daydreaming Radio

Wraz z Radiohead, UNKLE, Damon Albarn, Jeff Buckley i innymi Spotify - 264 polubienia - 50 utworów, 3 godz. 47 min

By This River - 2004 Digital Remaster

I'm So Tired

A Moon Shaped Pool

AMOK

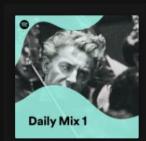
Suspiria (Music for the Luca Guadagnino Film)

Before And After Science

Instrument Soundtrack

Przygotowano dla Piotr

Im więcej słuchasz, tym lepsze kawałki Ci polecamy

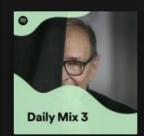
Daily Mix 1

Herbert von Karajan, Hallé, Jacqueline du Pré ...

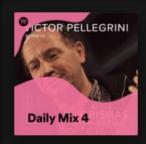
Daily Mix 2

Dinu Lipatti, Hilary Hahn, Radu Lupu i więcej

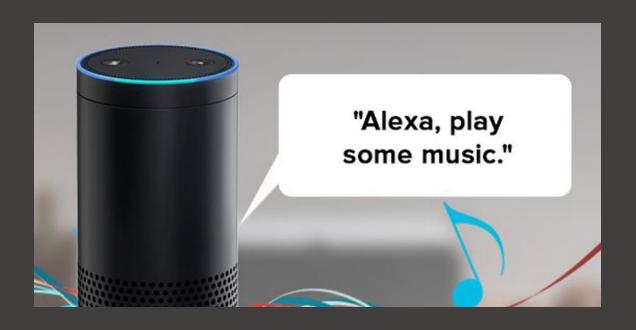
Daily Mix 3

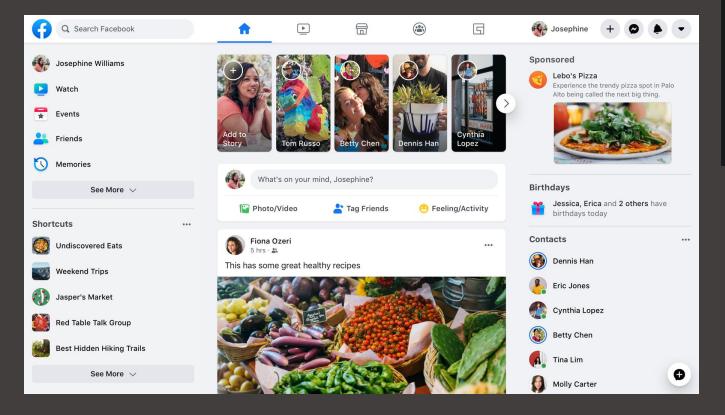
Ennio Morricone, Bear McCreary, Kevin MacLe...

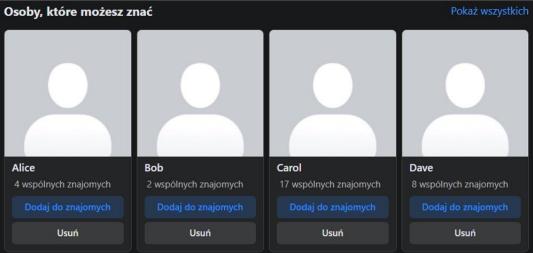

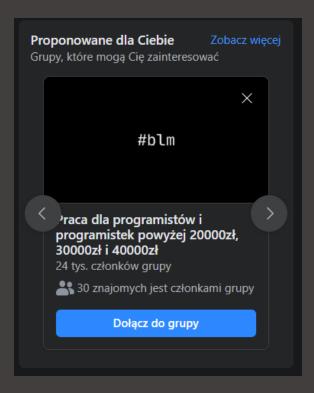
Daily Mix 4

Víctor Pellegrini, John Williams, Orchestra Del...

Napisz list do Onetu Najświeższa prognoza pogody

Kierowca zatrzymany po obławie. Śmiertelnie potrącił 4-latka

O jej przemówieniu mówi cała Polska. Teraz zabrała głos

Medycy ze Szpitala Narodowego Bakiewicz dostał trzy mln zł od państwa, m.in. na sprzęt

Wymiana zdań między dziennikarzem TVN a posłem PiS w sprawie TK

Nieoficjalnie: w przyszłym

prokuratury

złożyli zawiadomienie do

Historyczna klęska Trójki. Zaskakujący komentarz Marka Suskiego

tygodniu rząd przedstawi nowych

Wir polarny jest zakłócany, co zwiastuje zimę Za kilka dni możemy poznać nowych ministrów

- Miał władzę i był lojalnym, komunistycznym sługą, ale i tak musiał uciec z Korei Północnej w 2014 r.
- Od tego czasu mieszka w Seulu i pracuje dla wywiadu Korei Południowej
- 👂 Teraz opowiada BBC o tym, co musiał zrobić, by spełnić oczekiwania północnokoreańskich przywódców
- Dla nich zlecał zabójstwa, a także stworzył profesjonalne laboratorium metaamfetaminy
- Więcej takich tematów znajdziesz na stronie głównej Onetu

Więzienia w Korei Południowej były kiedyś wypełnione szpiegami aresztowanymi przez dziesięciolecia za różnego rodzaju prace szpiegowskie na rzecz Korei Północnej. Jednak od 2017 r. jest ich mniej, bo kraj Kim Dzong Una stawia na nowe technologie. Uciekinierzy z Pjongjang ostrzegają, że Korea Północna ma armię sześciu tys. wykwalifikowanych hakerów. I jest to prawdopodobne, bo to północnokoreańska grupa Lazarus miała stać za cyberatakiem, który sparaliżował część NHS (National Health Service - red.) i innych organizacji na całym świecie w 2017 r.

O Polecamy: Koszmar złapanych uciekinierów. Kim Dzong Un przykręcił śrubę

Wypadek miał miejsce w niedzielę na skrzyżowaniu ulic Armii Polskiej i 30 stycznia. Najpierw doszło tam do zderzenia dwóch samochodów osobowych – chevroleta i BMW. Pierwszy z nich odbił się i potrącił 4-letniego chłopca. Na skutek odniesionych obrażeń dziecko zmarło.

ZOBACZ RÓWNIEŻ

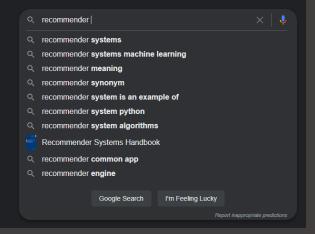
Kierowca śmiertelnie potrącił 4latka i uciekł. Policja ma "swoje typy"

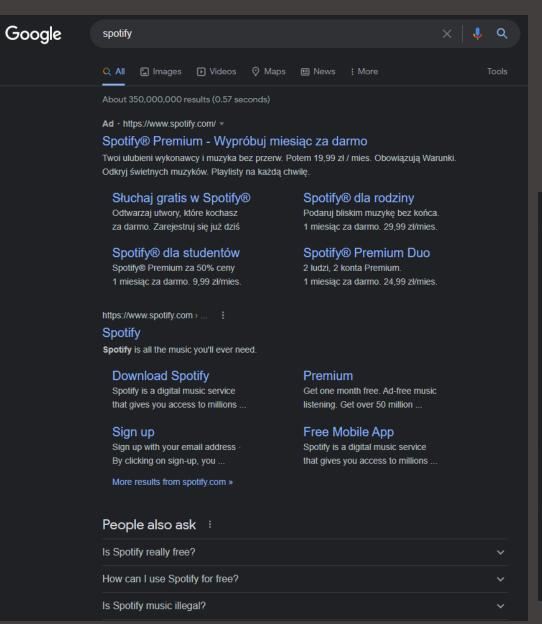

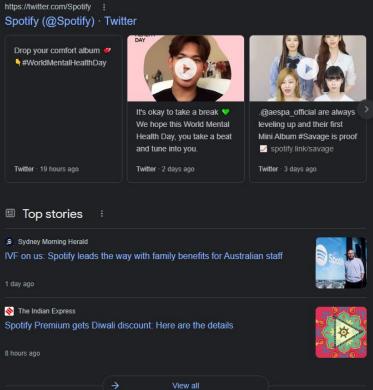
Tragedia w Gorzowie Wielkopolskim. Rozpędzone auto wjechało w 4-latka

- Bezpośrednio po wypadku kierowca chevroleta pieszo oddalił się z miejsca zdarzenia. Obecnie poszukują go policjanci ze wszystkich pionów gorzowskiej komendy oraz z oddziałów prewencji. Nie wykluczamy, że zbiegł, gdyż mógł prowadzić auto pod wpływem alkoholu, bądź narkotyków – tłumaczył mediom w poniedziałek rano Marcin Maludy, rzecznik lubuskiej policji.

Google

Systemy rekomendacyjne:

- wybierają podzbiór dostępnych elementów
- optymalizują zadaną miarę
  - zysk
  - zadowolenie użytkowników
- automatyzują proces doboru treści na stronach
- zastępują człowieka
  - nie męczą się
  - analizują większą ilość danych
  - są bezstronne (w pewnym sensie)

Co możemy optymalizować?

- Miary syntetyczne:
  - accuracy,
  - precision,
  - recall,
  - F1,
  - ...

- Miary biznesowe:
  - CTR (click-through ratio),
  - czas spędzony na czytaniu/słuchaniu/oglądaniu,
  - głębokość scrolla,
  - przychody z reklam,
  - liczba subskrypcji,
  - powracalność użytkowników,
  - długość i liczba sesji,
  - •

Jakimi danymi dysponujemy?

Dane od użytkowników (feedback)

- Feedback bezpośredni:
  - Thumb-up 💍 5.2K
  - Polubienia 6 390 57 2
  - Reakcje 🕡 🔿 🥞 😂 🚳 🐼
  - Oceny ★6,4 4053 oceny
  - Udostępnienia
  - Komentarze

- Feedback pośredni:
  - Impresje
  - Kliknięcia
  - Brak kliknięć
  - Czas spędzony
  - Głębokość scrolla
  - Powracalność (np. do kolejnych odcinków)

Dane dotyczące treści

- Dane o autorach, czasie utworzenia, miejscu pochodzenia
- Analiza tekstu (podobieństwo tekstów, named entities, sentiment)
- Tagi (gatunek filmu, muzyki, tematyka artykułu, kategoria produktu w sklepie)
- Parametry (taneczność lub instrumentalność muzyki, mroczność lub komediowość filmu)
- Embeddingi (wektorowa reprezentacja tekstów, obrazów itp.)

Algorytmy naiwne

Losowy

- Losowa próbka ze zbioru elementów rekomendowanych
- Należy rozważyć, czy prawdopodobieństwo wylosowania każdego elementu powinno być takie samo
- Warto wyeliminować niektóre elementy (np. już przeczytane/obejrzane)

Naj-

- Najczęściej czytany, najlepiej oceniany, najbardziej kontrowersyjny, ...
- Warto rozważyć zawężenie grupy docelowej (np. "Najpopularniejsze wśród fanów Black Mirror")
- Prosty i efektywny
- Zaniedbuje nowe materiały

Algorytm-pułapka

- Najbardziej podobne do tych, które użytkownik chętnie czytał/oglądał/słuchał
- W jaki sposób możemy porównywać elementy między sobą?
- W krótkiej perspektywie może dać świetne rezultaty
- Użytkownik w końcu się znudzi

Analiza koszykowa

Definicja problemu

- Naszym klientem jest platforma e-commerce
  - np. sklep internetowy albo platforma typu Allegro
- Zbieramy historyczne dane o koszykach użytkowników co i kiedy było kupowane
- Na podstawie bieżącego, jeszcze niesfinalizowanego koszyka użytkownika chcemy wygenerować rekomendację co jeszcze ten użytkownik może kupić?

Wskaźniki

Support

• Jaki odsetek wszystkich transakcji zawierał (wszystkie) elementy ze zbioru A

$$\operatorname{supp}(A) = \frac{|\{t \in T; A \subseteq t\}|}{|T|}$$

Confidence

 Jaka jest szansa, że użytkownik kupi produkt B, jeśli kupił zbiór produktów A

$$\operatorname{conf}(A \Rightarrow B) = \frac{\operatorname{supp}(A \cup B)}{\operatorname{supp}(A)}$$

Lift

- Jaka jest istotność obserwacji wskazanej w confidence
  - Innymi słowy czy kupno produktów ze zbioru A i produktu B jest niezależne

$$lift(A \Rightarrow B) = \frac{supp(A \cup B)}{supp(A) \times supp(B)}$$

Rekomendacje

Idea

- ullet Użytkownik ma w koszyku zbiór artykułów A
- Dla każdego podzbioru artykułów A' chcemy znaleźć produkty B o wysokim confidence i lift

Idea

- ullet Użytkownik ma w koszyku zbiór artykułów A
- Dla każdego podzbioru artykułów A' chcemy znaleźć produkty B o wysokim confidence i lift
  - np. jak najwyższy confidence przy lift >= 1.0
- Problem jest NP-trudny

Ograniczenie rozmiaru zbioru A

- Możemy podjąć autorytatywną decyzję, że nie będziemy analizować zbiorów produktów większych niż k
- Obliczamy i-wymiarowe macierze support kolejno dla zbiorów 1, 2, 3, ..., i, ..., k-elementowych
- Na podstawie wartości *support* możemy obliczyć *confidence* i *lift* dla każdego co najwyżej *k*-elementowego podzbioru towarów w koszyku użytkownika
- Wybieramy najbardziej wartościowe rekomendacje produktów

Ograniczenie wartości support

- Zakładamy, że zbiory produktów, których $support < \varepsilon$ są nieistotne z punktu widzenia rekomendacji
- Zauważmy, że jeśli $support(\{a, b, c\}) < \varepsilon$, to także $support(\{a, b, c, d\}) < \varepsilon$
- Zaczynając od jednoelementowych zbiorów produktów, obliczamy support dla wszystkich możliwości i jeśli jest $> \varepsilon$ zapisujemy w strukturze danych

Ograniczenie liczby kombinacji

- Dla n produktów mamy 2^n różnych koszyków
- Pokrycie tych 2^n koszyków przez zbiór testowy (rzeczywiste koszyki) jest zazwyczaj tym rzadsze, im koszyki są dłuższe
- Obliczmy *support* dla każdego unikalnego koszyka ze zbioru danych
  - oraz dla każdego koszyka rozszerzonego o każdy pojedynczy produkt
- Dla brakującyh koszyków zakładamy jakiś minimalny, niezerowy support $_{\varepsilon}$

Struktury danych

- Słownik
  - Kluczem jest lista produktów
    - Może być lista ID
    - Może być hash z listy
    - Warto posortować produkty leksykograficznie
  - Wartością jest *support*
  - Jeśli w słowniku nie ma klucza dla danego zbioru produktów, to zakładamy $support == \mathcal{E}$

Struktury danych

- Graf acykliczny skierowany
  - Każdy wierzchołek grafu zawiera listę produktów i wartość support
  - Krawędzie skierowane prowadzą do węzłów zawierających o jeden produkt więcej
    - Np. z węzła opisującego zbiór (mąka, mleko, jajka) do węzła (mąka, mleko, jajka, cukier)
  - Warto dodać specjalny wierzchołek "zerowy"

Jak ocenić jakość rekomendacji?

Dlaczego to nie jest takie proste?

- Standardowa procedura podział na zbiór treningowy i testowy, porównanie predykcji wygenerowanych przez model ze zbiorem testowym
- Skąd mamy wiedzieć, jak bardzo nasz system się myli?
- Bezwzględne wartości niewiele nam mówią, musimy je porównać z jakimiś punktami odniesienia (ang. baseline)
- Dobry punkt odniesienia stanowią naiwne algorytmy (zwłaszcza losowy jest powszechnie używany, ale trzeba to robić z głową)

Rekomendacje pozytywne i negatywne

• Podczas oceny wytrenowanego modelu, obliczamy liczbę rekomendacji prawdziwie dodatnich (TP), fałszywie dodatnich (FP), prawdziwie ujemnych (TN) i fałszywie ujemnych (FN)

Miary syntetyczne

- Accuracy = (TP + TN) / (TP + FP + TN + FN)
- Precision = (TP) / (TP + FP)
- Recall = (TP) / (TP + FN)
- F1 = 2 * Precision * Recall / (Precision + Recall)

Rekomendacje nie są jednoelementowe

• Chcielibyśmy ocenić jakość rekomendacji na podstawie pierwszych k elementów spośród N wskazanych przez algorytm

Miary dla wieloelementowych rekomendacji

- Relevant@k liczba wyników TP spośród pierwszych k elementów zwróconych przez algorytm
- Precision@k = Relevant@k / k
- Recall@k = Relevant@k / Relevant@N

Podsumowanie

- Czym są systemy rekomendacyjne?
- Jakie dane możemy zbierać?
- Jakie miary możemy optymalizować?
- Analiza koszykowa prosty przykład rekomendacji opartych o statystykę
- Jak porównać jakość algorytmów?